

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

13 ta' Marzu 2014 (*)

“Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud — Tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa — Pagamenti akkont — Rifjut li jing?ata t-tnaqqis — Frodi — A??ustament tat-tnaqqis meta ma titwettaqx it-tran?azzjoni taxxabbli — Kundizzjonijiet”

Fil-Kaw?a C?107/13,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Administrativen sad Veliko Tarnovo (il-Bulgarija), permezz ta' de?i?joni tal-14 ta' Frar 2013, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fl-4 ta' Marzu 2013, fil-pro?edura

FIRIN OOD

vs

Direktor na Direksia “Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika” – Veliko Tarnovo pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn R. Silva de Lapuerta, President ta' Awla, J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.?C. Bonichot (Relatur) u A. Arabadjiev, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Kokott,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?ad-Direktor na Direksia “Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika” – Veliko Tarnovo pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite, minn A. Manov, b?ala a?ent,
- g?all-Gvern Bulgaru, minn E. Petranova u D. Drambozova, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern Estonjan, minn N. Grünberg u M. Linntam, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, b?ala a?ent, assistita minn A. De Stefano, avvocato dello Stato,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios u N. Nikolova, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tad-19 ta' Di?embru 2013,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 65, 90(1), 168(a), 185(1), 193 u 205 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (l-U L 347, p. 1).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn FIRIN OOD (iktar 'il quddiem "FIRIN") u d-Direktor na Direksia "Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika" – Veliko Tarnovo pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite (Direttur tad-Direttorat "Appelli u prattiki fiskali u fil-qasam tas-sigurtà soċjali", għall-belt ta' Veliko Tarnovo, fi dan l-amministrazzjoni ċentrali tal-Ażenzija nazzjonali tad-d?ul pubbliku, iktar 'il quddiem id-"Direktor") dwar ir-rifjut tad-dritt għal tnaqqis, fil-forma ta' kreditu fiskali, tat-taxxa fuq il-valur miżjud (iktar 'il quddiem il-"VAT") relatata mal-pagament akkont magħmul minn din il-kumpannija fir-rigward ta' provvista ta' qam?.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 2(1)(a) u (?) tad-Direttiva 2006/112 jipprovdi li l-kunsinni ta' merkanzija u l-provvisti ta' servizzi mwettqa bi ?las fit-territorju ta' Stat Membru minn persuna taxxabli li ta'ixxi b?ala tali għandhom ikunu suġġetti għall-VAT.

4 Skont l-Artikolu 14(1) ta' din id-direttiva:

“Provvista [kunsinna] ta' merkanzija' għandha tfigher it-trasferiment tad-dritt ta' sid li jiddisponi minn proprjetà tan?ibbli.”

5 Skont l-Artikolu 63 tal-imsemmija direttiva, l-avveniment li jagħti lok għat-taxxa jse?? u t-taxxa ssir dovuta meta titwettaq il-kunsinna tal-merkanzija jew il-provvista tas-servizzi.

6 L-Artikolu 65 tal-istess direttiva jipprovdi:

“Meta ?las jrid isir akkont qabel ma l-merkanzija jew is-servizzi ji?u pprovduti, il-VAT għandha ti?i imposta meta ji?i ri?evut il-?las u fuq l-ammont ri?evut.”

7 L-Artikolu 90(1) tad-Direttiva 2006/112 jipprovdi:

“Fil-ka? ta' kan?ellazzjoni, ?a?da jew nuqqas ta' pagament totali jew parzjali, jew fejn il-prezz hu mnaqqas wara li l-provvista tkun saret, l-ammont taxxabli għandu ji?i ridott għaldaqstant skond kondizzjonijiet li ji?u stabbiliti mill-Istati Membri.”

8 Skont l-Artikolu 167 ta' din id-direttiva, id-dritt għal tnaqqis jitnissel meta t-taxxa li tista' titnaqqas issir dovuta.

9 L-Artikolu 168 tal-imsemmija direttiva jipprovdi:

“Sakemm il-merkanzija u s-servizzi jintu?aw għall-iskopijiet tat-transazzjonijiet taxxabli ta' persuna taxxabli, il-persuna taxxabli għandha tkun intitolata, fl-Istat Membru li fih twettaq dawn it-transazzjonijiet, li tnaqqas m[i]ll-VAT li għandha t?allas dan li ?ej:

(a) il-VAT dovuta jew im?allsa f'dak l-Istat Membru rigward provvisti li sarulha ta' merkanzija jew servizzi, li twettqu jew li għad iridu jitwettqu minn persuna taxxabli o?ra;”

[...]"

10 L-Artikolu 178 tal-istess direttiva jipprovdi:

“Biex te^{er}?ita d-dritt ta’ tnaqqis, persuna taxxabli g^{andha} tissodisfa l-kondizzjonijiet li ^{?ejjin}:

(a) g^{all}-finijiet ta’ tnaqqis skont l-Artikolu 168(a), fir-rigward tal-provvista ta’ merkanzija jew servizzi, hi g^{andha} jkollha fattura im^{ejjija} skont l-Artikoli 220 sa 236 u l-Artikoli 238, 239 u 240;

[...]"

11 Skont l-Artikolu 184 tad-Direttiva 2006/112, it-tnaqqis mag^{mul} inizjalment g^{andu} jiⁱ a^{?ustat} meta jkun og^{la} jew inqas minn dak li g^{alih} il-persuna taxxabli kienet intitolata.

12 L-Artikolu 185 ta’ din id-direttiva huwa fformulat kif ^{?ejj}:

“1. L-a^{?ustament} g^{andu}, b’mod partikolari, isir fejn, wara li ssir id-denunzja tal-VAT, isir xi tibdil fil-fatturi u^{ati} biex jiddeterminaw l-ammont li g^{andu} jitnaqqas, per e^{empju} fejn ix-xirjiet huma kkan^{ellati} jew hu miksub ro^s fil-prezzijiet.

2. B^{ala} deroga mill-paragrafu 1, m’g^{andu} jsir l-ebda a^{?ustament} fil-ka[?] ta’ transazzjonijiet li jibqg^u totalment jew parzjalment mhux im^{allsa} jew fil-ka[?] ta’ distruzzjoni, telf jew serq tal-proprjeta’ li ^{?ie} ppruvat jew ikkonfermat kif imiss, jew fil-ka[?] ta’ merkanzija ri^{ervata} g^{all}-iskop ta’ g^{oti} ta’ rigali ta’ valur ^{?g?ir} jew ta’ l-g^{oti} ta’ kampjuni, kif spe^{ifikat} fl-Artikolu 16.

Madanakollu, fil-ka[?] ta’ transazzjonijiet li jibqg^u totalment jew parzjalment mhux im^{allsa} jew fil-ka[?] ta’ serq, l-Istati Membri jistg^u je^{tie}?u li jsir a^{?ustament}.”

13 Skont l-Artikolu 186 tal-imsemmija direttiva, l-Istati Membri g^{andhom} jistabbilixxu r-regoli dettaljati g^{all}-applikazzjoni tal-Artikoli 184 u 185 tag^{ha}.

14 L-Artikolu 193 tal-istess direttiva jipprovdi:

“Il-VAT g^{andha} tit^{allas} minn kwalunkwe persuna taxxabli li tkun qed twettaq forniment taxxabli ta’ merkanzija jew servizzi, minbarra fejn din tit^{allas} minn persuna o^{ra} fil-ka[?]ijiet imsemmija fl-Artikoli 194 sa 199 u fl-Artikolu 202.”

15 Skont l-Artikolu 203 tad-Direttiva 2006/112, il-VAT hija dovuta minn kull persuna li tindika din it-taxxa fuq fattura.

16 Skont l-Artikolu 205 ta’ din id-direttiva:

“Fis-sitwazzjonijiet imsemmija fl-Artikoli 193 sa 200 u l-Artikoli 202, 203 u 204, l-Istati Membri jistg^u jipprovdu illi persuna li mhix il-persuna responsabbli g^{all}-^{?las} tal-VAT g^{andha} tkun responsabbli in solidum g^{all}-^{?las} tal-VAT.”

Id-dritt Bulgaru

17 L-Artikolu 70(5) tal-Liⁱ dwar it-taxxa fuq il-valur mi^{jud} (Zakon za danak varhu dobavenata stoynost), fil-ver^{joni} tag^{ha} applikabbli g^{all}-kaw^a prin^{ipali} (DV Nru 63, tal-4 ta’ Awwissu 2006, iktar ‘il quddiem i[?]-“ZDDS”), jipprovdi li ma jkunx hemm dritt g^{al} tnaqqis tal-VAT tal-input im^{allsa} jekk din tkun ^{?iet} iffatturata indebitament.

18 Skont l-Artikolu 177 ta'-ZDDS:

“(1) Il-persuna rreżistrata li hija d-destinatarja ta' prestazzjoni taxxabbli għandha tkun responsabbli għat-taxxa mhux imħallsa dovuta minn persuna oħra rreżistrata meta tkun eżerċitat id-dritt għat-tnaqqis tal-VAT tal-input direttament jew indirettament marbuta mal-VAT dovuta iċċa mhux imħallsa.

(2) Ir-responsabbiltà ta' t il-paragrafu 1 tidhol fis-sewwa meta l-persuna rreżistrata kienet taf jew kien imissha kienet taf li t-taxxa ma kinitx ser titallas, u meta dan jiġi stabbilit mill-awtorità ta' kontroll bis-saħħa tal-Artikoli 117 sa 120 tal-Kodiċi tal-proċedura fil-qasam fiskali u fil-qasam tal-kontribuzzjonijiet soċjali.

(3) Għall-finijiet tal-paragrafu 2, jitqies li l-persuna kien imissha kienet taf meta l-kundizzjonijiet segwenti jkunu ssodisfatti kollha:

1. it-taxxa dovuta, fis-sens tal-paragrafu 1, ma tkunx effettivament tallas b'ala riżultat għal perijodu ta' tassazzjoni minn xi wieċed mill-fornituri fl-istadji preżedenti, fir-rigward ta' tranżazzjoni taxxabbli li tkun tikkonferma l-istess merkanzija jew l-istess servizz, f'forma identika, mibdula jew ittrasformata;

2. it-tranżazzjoni taxxabbli tkun fittizzja, tkun ma'suba sabiex tiġi frustrata l-ikolla jew inkella l-prezz tagħha jkun kunsiderevolment differenti mill-prezz tas-suq.

(4) Ir-responsabbiltà ta' t il-paragrafu 1 ma hijiex marbuta mal-kisba ta' vantaġġ preżi minnabba n-nuqqas ta' l-ikolla tat-taxxa dovuta.

(5) Fil-kundizzjonijiet previsti fil-paragrafi 2 u 3, il-fornitur fi stadju preżedenti għall-persuna taxxabbli li mingħandha tkun dovuta t-taxxa mhux imħallsa għandu jkun ukoll responsabbli.

(6) Fil-każijiet imsemmija fil-paragrafi 1 u 2, ir-responsabbiltà għandha tidhol fis-sewwa fil-konfront tal-persuna taxxabbli li tkun direttament id-destinatarja tal-provvista li fir-rigward tagħha t-taxxa dovuta ma tkunx tallas, u, meta l-irkupru ma jirnexxi, ir-responsabbiltà tista' tiddaħal fis-sewwa fil-konfront ta' kull destinatarju fi stadju sussegwenti fil-katina ta' provvisti.

(7) Il-paragrafu 6 japplika wkoll, *mutatis mutandis*, għall-fornituri fi stadju preżedenti.”

Il-każ ta' prinċipali u d-domandi preliminari

19 FIRIN, li daħlet fid-drittijiet ta' “Hlebozavod Korn”, hija kumpannija rregolata mid-dritt Bulgaru li l-attivitajiet tagħha jikkonfermaw il-produzzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni ta' l-ikel u l-ikel. Il-kapital tagħha huwa miqsum 99 % minn York Skay EOOD (iktar 'il quddiem “York Skay”), u l-bqija mis-Sur Yorkishev.

20 Lejn l-aħħar tas-sena 2010, FIRIN ordnat 10 000 tunnellata ta' qammingħand Agra Plani EOOD (iktar 'il quddiem “Agri Plani”), kumpannija miqsuma 100 % mis-Sur Yorkishev. Għal din it-tranżazzjoni, li kellha titallas bil-quddiem, Agra Plani qaret, fid-29 ta' Novembru 2010, fattura ta' 3 600 000 lev Bulgaru (BGN) li kienet tindika l-VAT dovuta b'ala BGN 600 000.

21 Wara li saret verifika, l-amministrazzjoni fiskali Bulgara kkontestat it-tnaqqis ta' din is-somma ta' BGN 600 000 li FIRIN kienet wettqet fil-kontest tad-dikjarazzjonijiet tal-VAT tagħha għall-perijodu ta' Novembru u Diċembru 2010.

22 L-amministrazzjoni fiskali qustifikat din il-kontestazzjoni billi sostniet li l-provvista ma kinitx

twettqet u li l-fattura tad-29 ta' Novembru 2010 kienet tagħmel parti minn skema ta' frodi qvelata wara li saret verifika. Fil-fatt, fl-assenza ta' reżistrazzjoni mad-dipartiment nazzjonali ta' qereali, Agra Plani ma kinitx awtorizzata, ta't id-dritt nazzjonali, sabiex tikkummerqjalizza qereali, fatt li FIRIN ma setg'etx ma kinitx taf. Barra minn hekk, l-ammont totali tal-pagamenti magħmula, sa mit-30 ta' Novembru 2010, minn FIRIN lil Agra Plani, li kien jammonta għal BGN 4 170 000, ji'ifieri ammont ikbar mis-somma dovuta skont il-fattura, kien qie ttrasferit fl-istess jum fuq il-kont ta' York Skay. Fl-istess jum ukoll, is-somma ta' BGN 3 600 000 qiet ittrasferita minn York Skay fuq il-kont bankarju ta' FIRIN.

23 Fin-nuqqas ta' dokumenti ta' sostenn affidabbli, l-amministrazzjoni fiskali ma aq'ettatx l-ispjegazzjonijiet mogħtija dwar in-natura ta' dawn it-trasferimenti li, skont FIRIN, kienu jirriqultaw, fil-ka' tal-ewwel wieqed, minn self mogħti minn Agra Plani lil York Skay u, fil-ka' tat-tieni wieqed, minn kontribuzzjoni addizzjonali għall-kapital ta' FIRIN.

24 B'konsegwenza ta' din il-verifika, fis-26 ta' Settembru 2011 inqare' avvi' ta' rettifika tat-taxxa. FIRIN ippreqentat rikors amministrattiv kontra dan l-avvi' quddiem id-Direktor. Permezz ta' deqijoni tas-16 ta' Jannar 2012, dan tal-aq'ar ikkonferma dan l-istess avvi'.

25 Sussegwentement FIRIN ippreqentat rikors kontra din id-deqijoni konfermatorja tad-Direktor quddiem il-qorti tar-rinviju filwaqt li sostniet li kienet tissodisfa l-kundizzjonijiet kollha sabiex tibbenefika mit-tnaqqis tas-somma ta' BGN 600 000 u li r-raqunijiet tar-rifjut ta' dan it-tnaqqis jirreferu għal qirkustanzi, inkluqa n-natura fittizja tat-tranqazzjoni, li ma japplikawx għall-finijiet tar-rifjut tad-dritt għal tnaqqis iqda għad-dqul fis-seqq tar-responsabbiltà tagħha għall-VAT mhux imqallsa mill-fornitur tagħha.

26 F'dan il-kuntest, il-qorti tar-rinviju għandha dubju dwar jekk id-dritt għat-tnaqqis tal-VAT jistax ji'ri rikonoxxut f'sitwazzjoni fejn, għal diversi raqunijiet, il-provvista prevista ma setg'etx titwettaq u jekk jibqax possibbli aq'ustament ulterjuri. Hija għandha dubju wkoll dwar jekk is-sistema nazzjonali ta' responsabbiltà *in solidum* fil-qasam tal-VAT hijiex kompatibbli mad-dritt tal-Unjoni.

27 Kien f'dawn iq-qirkustanzi li l-Administrativen sad Veliko Tarnovo ddeqidiet li tissospendi l-proqeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-qustizzja d-domandi preliminari li qejjin:

“1) F'kaqijiet b'qal dak inkwistjoni fil-kawqa prinqipali, fejn [il-VAT] marbuta mal-qilas ta' pagament akkont għal kunsinna futura ta' merkanzija, identifikata b'mod qar, tnaqqset b'mod immedjat u effettiv, huwa meqtie' li l-interpretazzjoni tad-dispoqizzjonijiet, ikkunsidrati flimkien, tal-Artikolu 168(a) u tal-Artikoli 65, 90(1) u 185(1) tad-Direttiva [2006/112], tiqqustifika l-konklujoni li d-dritt għal tnaqqis ma għandux jingqata fid-data li fiha ji'ri eqerqitat, fid-dawl tan-nuqqas ta' e'ekuzzjoni tal-prestazzjoni prinqipali, minqabba raqunijiet oq'ettivi u/jew suq'ettivi, inkonformità mal-kundizzjonijiet tal-kunsinna?

2) Minn din l-interpretazzjoni u fid-dawl tal-prinqipju ta' newtralità tal-VAT jirriqulta li, f'tali sitwazzjoni, il-possibbiltà oq'ettiva għall-fornitur li jirregolarizza l-VAT u/jew il-valur taxxabli ffatturati skont il-fattura bis-saq'qa tal-leqilqazzjoni nazzjonali hija importanti (jew le) f'din is-sitwazzjoni, u x'impatt jista' jkollha tali regolarizzazzjoni fuq ir-rifjut li jingqata t-tnaqqis inizjali?

3) L-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 205, ikkunsidrati flimkien mal-Artikoli 168(a) u 193, u fid-dawl ukoll tal-premessa 44, tad-Direttiva 2006/112, tawtorizza lill-Istati Membri jirrifjutaw tnaqqis tal-VAT fil-konfront tad-destinatarju ta' kunsinna billi jinvokaw biss kriterji introdotti minnhom stess fil-leżijonijiet nazzjonali tagħhom, kriterji li permezz tagħhom jiġi impost obbligu fuq persuna taxxabli li ma tkunx il-persuna responsabbli għall-vażza tal-VAT, u dan fl-għarfien li, f'tali każ, ir-riżultat fiskali finali jkun differenti minn dak li jirriżulta mill-osservanza stretta tar-regoli stabbiliti mill-Istat Membru?

4) Fil-każ ta' risposta fl-affermattiv għat-tielet domanda, l-implementazzjoni tal-Artikolu 205 tad-Direttiva 2006/112 tippermetti leżijonijiet nazzjonali b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li tistabbilixxi responsabbiltà *in solidum* għall-vażza tal-VAT billi tuża preżunzjonijiet li l-kundizzjonijiet għall-applikazzjoni tagħhom ma humiex fatti ożettivi li jistgħu jiġu ddeterminati direttament i?da huma kunżetti legali tad-dritt i?ivili li t-tilwim dwarhom ji?i ri?olt skont modalitajiet pro?edurali o?rajn, u din il-leżijonijiet hija kompatibbli mal-prinċipji ta' effettività u ta' proporzjonalità?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ammissibbiltà

28 Permezz tad-domandi tagħha, il-qorti tar-rinviju qiegħda titlob lill-Qorti tal-?ustizzja tintrepreta d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2006/112 dwar ?ew? aspetti distinti tas-sistema tal-VAT, ji?ifieri, minn na?a, l-aspett li jirregola d-dritt għat-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa u, min-na?a l-o?ra, l-aspett li jirregola r-responsabbiltà *in solidum* ta' persuna taxxabli fir-rigward tat-taxxa dovuta minn terz, kif prevista fl-Artikolu 205 ta' din id-direttiva.

29 Għandu jittfakkar li, skont ?urisprudenza stabbilita, il-pro?edura stabbilita fl-Artikolu 267 TFUE hija strument ta' kooperazzjoni bejn il-Qorti tal-?ustizzja u l-qrati nazzjonali, li permezz tiegħu l-Qorti tal-?ustizzja tagħti lill-qrati nazzjonali l-elementi ta' interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni li jkunu ne?essarji għalihom sabiex jaqgħu l-kaw?i li jkunu tressqu quddiemhom (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tad-19 ta' Di?embru 2013, Fish Legal u Shirley, C?279/12, punt 29).

30 Fil-kuntest ta' din il-kooperazzjoni, id-domandi li jirrigwardaw id-dritt tal-Unjoni jgawdu minn preżunzjoni ta' rilevanza. Ir-rifjut, mill-Qorti tal-?ustizzja, ta' talba mressqa minn qorti nazzjonali huwa possibbli biss meta jkun jidher b'mod manifest li l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni mitluba ma għandha ebda rabta mar-realtà jew mas-su?ett tat-tilwima fil-kawża prinċipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew inkella meta l-Qorti tal-?ustizzja ma jkollhiex il-punti ta' fatt u ta' li?i ne?essarji sabiex tirrispondi b'mod utli għad-domandi li jkunu sarulha (ara, b'mod partikolari, is-sentenza Fish Legal u Shirley, i?itata iktar 'il fuq, punt 30).

31 Għalkemm huwa pa?ifiku li t-tilwima fil-kawża prinċipali tikkon?erna l-kontestazzjoni tad-dritt għat-tnaqqis tal-VAT ta' FIRIN, mid-de?i?joni tal-qorti tar-rinviju jirri?ulta, għall-kuntrarju, li l-amministrazzjoni fiskali Bulgara ma kkunsidratx lil FIRIN b?ala responsabbli *in solidum* għall-vażza tal-VAT dovuta minn Agra Plani.

32 Għaldaqstant, sa fejn jikkon?ernaw il-portata ta' tali responsabbiltà *in solidum*, parti mit-tielet domanda u r-raba' domanda tal-qorti tar-rinviju, inti?i għall-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 205 tad-Direttiva 2006/112, manifestament ma humiex marbuta mas-su?ett tat-tilwima fil-kawża prinċipali u għaldaqstant għandhom ji?u ddikjarati inammissibbli.

Fuq il-mertu

33 Permezz tad-domandi tagħha dwar is-sistema tad-dritt għat-tnaqqis tal-VAT, li għandhom

ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju qieg?da essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikoli 65, 90(1), 168(a), 185(1) u 193 tad-Direttiva 2006/112 g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li t-tnaqqis tal-VAT imwettaq mid-destinatarju ta' fattura stabbilita sabiex isir pagament akkont fir-rigward tal-kunsinna ta' merkanzija g?andu ji?i a??ustat meta, f'?irkustanzi b?al dawk fil-kaw?a prin?ipali, din il-kunsinna fl-a??ar mill-a??ar qatt ma titwettag, u dan anki jekk il-fornitur jibqa' responsabbli g?all-?las ta' din it-taxxa u ma jkunx irrimborsa l-pagament akkont.

34 G?andu jif fakkar li, skont l-Artikolu 167 tad-Direttiva 2006/112, id-dritt g?at-tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa jtnissel hekk kif it-taxxa ssir dovuta u li, skont l-Artikolu 63 tal-istess direttiva, l-avveniment li jag?ti lok g?at-taxxa jse?? u t-taxxa ssir dovuta meta titwettag il-kunsinna tal-merkanzija jew il-provvista tas-servizzi.

35 L-Artikolu 65 tad-Direttiva 2006/112, li jipprovdi li, fil-ka? ta' pagament akkont qabel ma titwettag il-kunsinna tal-merkanzija jew il-provvista ta' servizzi, it-taxxa ssir dovuta meta jkun ri?evut dan il-pagament, sal-livell tal-ammont ri?evut, jikkostitwixxi deroga g?ar-regola stabbilita fl-imsemmi Artikolu 63 u, b?ala tali, g?andu jkun interpretat b?mod ristrett (sentenza tal-21 ta' Frar 2006, BUPA Hospitals u Goldsborough Developments, C?419/02, ?abra p. l?1685, punt 45).

36 B'hekk, sabiex il-VAT tkun tista' ssir dovuta f'tali ?irkustanzi, huwa me?tie? li l-elementi rilevanti kollha tal-avveniment li jag?ti lok g?at-taxxa, ji?ifieri l-kunsinna futura jew il-provvista futura, ikunu di?a mag?rufa u g?alhekk, b?mod partikolari, li, fil-mument tal-pagament akkont, il-merkanzija jew is-servizzi jkunu ?ew identifikati bi pre?i?joni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza BUPA Hospitals u Goldsborough Developments, i??itata iktar 'il fuq, punt 48).

37 Sabiex ikun jista' ji?i konklu? li je?isti d-dritt g?al tnaqqis e?er?itat minn FIRIN fuq il-ba?i tal-pagament akkont inkwistjoni, huwa me?tie? li ji?i vverifikat jekk dan kienx il-ka? fil-kaw?a prin?ipali.

38 F'dan id-dawl, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li, meta FIRIN g?amlet il-pagament akkont inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, il-merkanzija li kellha tkun is-su??ett tal-kunsinna kienet identifikata b?mod ?ar.

39 B'dan premiss, kif osservat l-Avukat ?enerali fil-punt 24 tal-konkluzjonijiet tag?ha, l-Artikolu 65 tad-Direttiva 2006/112 ma jistax japplika meta jirri?ulta li t-twettiq tal-avveniment li jag?ti lok g?at-taxxa jkun in?ert meta jsir il-?las tal-pagament akkont. Dan ikun il-ka?, b?mod partikolari, meta jkun hemm a?ir frawdolenti.

40 Fil-fatt, g?andu jif fakkar li l-?lieda kontra eventwali frodi, eva?joni fiskali u abbu? hija g?an irrikonoxxut u inkora??ut mid-Direttiva 2006/112. F'dan id-dawl, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-individwi ma jistg?ux jinvokaw in-normi tad-dritt tal-Unjoni g?al finijiet frawdolenti jew abbu?ivi. G?aldaqstant, l-awtoritajiet u l-qrati nazzjonali g?andhom jirrifjutaw il-benefi??ju tad-dritt g?al tnaqqis jekk ikun stabbilit, fid-dawl ta' elementi o??ettivi, li dan id-dritt ikun qieg?ed ji?i invokat b?mod frawdolenti jew abbu?iv (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-6 ta' Di?embru 2012, Bonik, C?285/11, punti 35 sa 37).

41 Dan ikun il-ka? meta l-persuna taxxabli stess twettaq frodi fiskali. Fil-fatt, f'dan il-ka?, il-kriterji o??ettivi li fuqhom huma bba?ati l-kun?etti ta' kunsinna ta' merkanzija jew ta' provvista ta' servizz imwettqa minn persuna taxxabli li ta?ixxi b?ala tali u ta' attivita' ekonomika ma jkunux sodisfatti (sentenza Bonik, i??itata iktar 'il fuq, punt 38 u l-?urisprudenza ??itata).

42 G?all-kuntrarju, ma huwiex kompatibbli mas-sistema tad-dritt g?al tnaqqis prevista fid-Direttiva 2006/112 li ti?i ssanzjonata, permezz tar-rifjut ta' dan id-dritt, persuna taxxabli li ma kinitx taf u li ma setg?etx tkun taf li t-tran?azzjoni kkon?ernata kienet involuta fi frodi mwettaq mill-

fornitur jew li tranżazzjoni oħra li tagħmel parti mill-katina ta' provvisti, preżedenti jew sussegwenti għal dik imwettqa mill-persuna taxxabli msemmija, kienet invizzjata bi frodi tal-VAT (sentenza Bonik, iktar 'il fuq, punt 41 u l-urisprudenza iktar 'il fuq).

43 Fil-fatt, l-introduzzjoni ta' tali sistema ta' sanzjoni tmur lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jiġi arsu d-drittijiet tat-Teor pubbliku (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Bonik, iktar 'il fuq, punt 42 u l-urisprudenza iktar 'il fuq).

44 Għaldaqstant, peress li r-rifjut tad-dritt għal tnaqqis huwa eżerċizzjoni għall-applikazzjoni tal-prinċipju fundamentali li huwa dan id-dritt, huma l-awtoritajiet fiskali kompetenti li għandhom jistabbilixxu, b'mod suffiċjenti għall-finijiet tal-liġi, l-elementi oġġettivi li jippermettu li jiġi konklużjoni li l-persuna taxxabli kienet taf jew kien imissha kienet taf li t-tranżazzjoni invokata b'ala ba' għad-dritt għal tnaqqis kienet involuta fi frodi mwettaq mill-fornitur jew minn operatur ieħor fi stadju preżedenti jew sussegwenti fil-katina ta' provvisti (sentenza Bonik, iktar 'il fuq, punt 43 u l-urisprudenza iktar 'il fuq).

45 Madankollu, fil-kuntest tal-proċedura mressqa ta' l-Artikolu 267 TFUE, il-Qorti tal-Ġustizzja ma għandhiex il-urisprudenzja sabiex tivverifika, u lanqas sabiex tevalwa, iż-żirkustanzi fattwali fil-kawża prinċipali. Għaldaqstant, hija l-qorti tar-rinviju li għandha twettaq, skont ir-regoli dwar il-prova fid-dritt nazzjonali, evalwazzjoni globali tal-elementi u ta' żirkustanzi fattwali kollha f'din il-kawża (ara, b'mod partikolari, is-sentenza Bonik, iktar 'il fuq).

46 Minn dan jirriżulta li hija biss il-qorti tar-rinviju li għandha tivverifika li l-awtoritajiet fiskali inkwistjoni stabbilixxew l-elementi oġġettivi invokati minnhom sabiex waslu għall-konklużjoni li FIRIN kienet taf, jew ma setgħetx ma tkunx taf, li l-pagament akkont imqallas lill-fornitur tagħha fil-verità ma sarx fid-dawl tal-kunsinna ta' merkanzija, kif indikat fuq il-fattura ma' ruġa minn din tal-aħħar.

47 Madankollu, sabiex tingħata risposta utli għall-qorti tar-rinviju, għandhom jiġu eżaminati d-domandi dwar il-kundizzjonijiet tal-ażustament tal-VAT imnaqqs minn FIRIN fl-eventwalità li, meta ttejjem l-evalwazzjoni li għandha twettaq, il-qorti tar-rinviju tasal għall-konklużjoni li l-elementi rilevanti kollha tal-kunsinna futura setgħu jitqiesu b'ala li kienu diġà magħrufa minn din il-kumpannija fil-mument meta tallas il-pagament akkont u li din il-kunsinna għaldaqstant ma kinitx tidher li kienet inqas.

48 F'dan id-dawl, għandu jifakkar li l-Artikoli 184 sa 186 tad-Direttiva 2006/112 jiddeterminaw il-kundizzjonijiet li fihom l-amministrazzjoni fiskali tista' teżigi ażustament min-naħa ta' persuna taxxabli (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-18 ta' Ottubru 2012, TETS Haskovo, C-234/11, punt 26).

49 Fir-rigward tal-eventwali impatt fuq it-tnaqqis tal-VAT imwettaq minn persuna taxxabli ta' avveniment li jsejjes sussegwentement għal dan it-tnaqqis, mill-urisprudenza jirriżulta li l-użu magħmul mill-merkanzija jew mis-servizzi, jew li jkun ma'sub li jsir minnhom, jiddetermina l-portata tat-tnaqqis inizjali li l-persuna taxxabli hija intitolata li twettaq u l-portata tal-eventwali ażustamenti matul il-perijodi sussegwenti, li għandhom jitwettqu fil-kundizzjonijiet previsti fl-imsemmija Artikoli 184 sa 186 (sentenza TETS Haskovo, iktar 'il fuq, punt 29 u l-urisprudenza iktar 'il fuq).

50 Fil-fatt, il-mekkaniżmu ta' ażustament previst fl-artikoli msemmija huwa parti integrali mis-sistema ta' tnaqqis tal-VAT stabbilita mid-Direttiva 2006/112. Dan il-mekkaniżmu huwa ma'sub sabiex tittejjeb il-preżinjoni tat-tnaqqis b'mod li tiġi għurata n-newtralità tal-VAT, b'tali mod li t-tranżazzjonijiet imwettqa fi stadju preżedenti jibqgħu jagħtu lok għad-dritt għal tnaqqis biss sa fejn iservu sabiex jiġu pprovduti l-provvisti suġġetti għal din it-taxxa. B'hekk, l-għan ta' dan il-

mekkani?mu huwa li ti?i stabbilita relazzjoni mill-qrib u diretta bejn id-dritt g?at-tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa u l-u?u tal-merkanzija jew tas-servizzi kkon?ernati g?al tran?azzjonijiet sussegwenti ntaxxati (sentenza TETS Haskovo, i??itata iktar 'il fuq, punti 30 u 31).

51 Fir-rigward tat-tnissil ta' eventwali obbligu ta' a??ustament tat-tnaqqis tal-VAT imwettaq fir-rigward tat-taxxa tal-input im?allsa, l-Artikolu 185(1) tad-Direttiva 2006/112 jistabbilixxi l-prin?ipju li tali a??ustament g?andu b'mod partikolari jitwettaq meta, sussegwentement g?ad-dikjarazzjoni tal-VAT, ikun hemm bidliet fl-elementi me?uda inkunsiderazzjoni g?ad-determinazzjoni tal-ammont ta' dan it-tnaqqis (sentenza TETS Haskovo, i??itata iktar 'il fuq, punt 32).

52 F'sitwazzjoni b?al dik fil-kaw?a prin?ipali, fejn jirri?ulta li, skont l-indikazzjonijiet mog?tija mill-qorti tar-rinviju, il-kunsinna tal-merkanzija li fir-rigward tag?ha FIRIN g?amlet il-pagament akkont ma hijiex ser titwettaq, g?andu ji?i konkluzjoni, kif osservat l-Avukat ?enerali fil-punt 35 tal-konkluzjonijiet tag?ha, li b'hekk kien hemm bidla, sussegwentement g?ad-dikjarazzjoni tal-VAT, fl-elementi me?uda inkunsiderazzjoni g?ad-determinazzjoni tal-ammont tal-imsemmi tnaqqis. G?aldaqstant, f'tali sitwazzjoni, l-amministrazzjoni fiskali tista' te?i?i l-a??ustament tal-VAT imnaqqsa mill-persuna taxxabli.

53 Din il-konkluzjoni ma tistax ti?i kkontestata min?abba l-fatt li l-VAT dovuta mill-fornitur ma hijiex ser ti?i a??ustata.

54 Fil-fatt, g?andu jif fakkar f'dan ir-rigward li, fir-rigward tat-trattament ta' VAT iffatturata indebitament min?abba l-assenza ta' tran?azzjoni taxxabli, mid-Direttiva 2006/112 jirri?ulta li ?-?ew? operatori involuti ma g?andhomx ji?u ne?essarjament ittrattati bl-istess mod. Min-na?a l-o?ra, skont l-Artikolu 203 tad-Direttiva 2006/112, min jo?ro? fattura huwa responsabbli g?all-?las tal-VAT indikata fuq din il-fattura anki meta ma jkunx hemm tran?azzjoni taxxabli. Min-na?a l-o?ra, skont l-Artikoli 63 u 167 ta' din id-direttiva, l-e?er?izzju tad-dritt g?al tnaqqis tad-destinatarju ta' fattura huwa limitat biss g?at-taxxi li jikkorrispondu g?al tran?azzjoni su??etta g?all-VAT (sentenza tal-31 ta' Jannar 2013, LVK – 56, C?643/11, punti 46 u 47).

55 F'tali sitwazzjoni, l-osservanza tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali hija ?gurata mill-possibilita', li g?andha ti?i prevista mill-Istati Membri, li kull taxxa ffatturata indebitament ti?i kkorre?uta meta min jo?ro? il-fattura juri l-*bona fide* tieg?u jew meta dan ikun, fi ?mien xieraq, elimina kompletament ir-riskju ta' telf ta' d?ul fiskali (sentenza LVK – 56, i??itata iktar 'il fuq, punt 48).

56 Barra minn hekk, kif osservat l-Avukat ?enerali fil-punt 43 tal-konkluzjonijiet tag?ha, sakemm, f'?irkustanzi b?al daww fil-kaw?a prin?ipali, il-pagament akkont ma jkunx t?allas lura mill-fornitur, il-ba?i tat-taxxa dovuta minn dan tal-a??ar min?abba li r?ieva dan il-pagament akkont ma tistax titnaqqas bis-sa??a tad-dispo?izzjonijiet ikkunsidrati flimkien tal-Artikoli 65, 90 u 193 tad-Direttiva 2006/112 (ara, f'dan is-sens, fir-rigward tal-a??ustament tal-valur taxxabli fil-ka? ta' tra??is wara l-?ru? ta' fattura, is-sentenza tad-29 ta' Mejju 2001, Freemans, C?86/99, ?abra p. l?4167, punt 35).

57 F'dawn i?-?irkustanzi, u bla ?sara g?ad-dritt tal-persuna taxxabli li tikseb, permezz tar-rimedji rilevanti fid-dritt nazzjonali, il-?las lura ming?and il-fornitur tag?ha tal-pagament akkont mag?mul fir-rigward tal-kunsinna ta' merkanzija li qatt ma saret, il-fatt li l-VAT dovuta minn dan il-fornitur ma hijiex ser ti?i a??ustata ma g?andu ebda impatt fuq id-dritt tal-amministrazzjoni fiskali li tikseb il-?las lura tal-VAT mnaqqsa minn din il-persuna taxxabli min?abba l-?las tal-pagament akkont li jikkorrispondi g?al tali kunsinna.

58 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta g?ad-domandi mag?mula g?andha tkun li l-Artikoli 65, 90(1), 168(a), 185(1) u 193 tad-Direttiva 2006/112 g?andhom ji?u interpretati fis-sens li je?i?u li t-tnaqqis tal-VAT imwettaq mid-destinatarju ta' fattura stabbilita sabiex isir

pagament akkont fir-rigward tal-kunsinna ta' merkanzija g?andu ji?i a??ustat meta, f'?irkustanzi b?al dawk fil-kaw?a prin?ipali, din il-kunsinna fl-a??ar mill-a??ar qatt ma titwettaq, u dan anki jekk il-fornitur jibqa' responsabbli g?all-?las ta' din it-taxxa u ma jkunx irrimborsa l-pagament akkont.

Fuq l-ispejje?

59 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as?sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikoli 65, 90(1), 168(a), 185(1) u 193 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li je?i?u li t-tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur mi?jud imwettaq mid-destinatarju ta' fattura stabbilita sabiex isir pagament akkont fir-rigward tal-kunsinna ta' merkanzija g?andu ji?i a??ustat meta, f'?irkustanzi b?al dawk fil-kaw?a prin?ipali, din il-kunsinna fl-a??ar mill-a??ar qatt ma titwettaq, u dan anki jekk il-fornitur jibqa' responsabbli g?all-?las ta' din it-taxxa u ma jkunx irrimborsa l-pagament akkont.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Bulgaru.